

När framgången kom : skiss /

Wallensteen, Nanna,

82 A a 263/30

National Library
of Sweden

När framgången kom.

Skiss af Sven Ljung.

(Eftertryck förbjudes).

Han var skrifställare och nu en medelålders man, kanske något deröfver. Han hade arbetat mycket, men i trots af de mest ihärdiga bemödanden hade han cupphörligt misslyckats, åtminstone aldrig rönt någon framgång.

Det såg ut som om lyckan hade korat honom till sitt styfbarn och ett oblidt öde tagit honom särskildt i sitt hägn.

Nu hade han också upphört att hoppas och väntade sig inte stort mer af lifvet än han hittills fått: sin knappa, nätt tillmätta bergning, ostörd ro i sin lilla vindskupa samt, i lyckligaste fall, en omgång nya kläder hvart annat år.

Den qvinna han en gång älskat med den glöd och det djup, hvaraf hans svärmiska och hängifna själ var mäktig, hade han aldrig kunnat bjuda ett hem, därför att han ej sjelf egde ett sådant eller kände sig ha utsigt att kunna skaffa ett.

Den gången hade han dock kämpat en tung strid, ty han förstod att han var älskad tillbaka och då var det bittert att trampa försakelsens mörka stråt, och det fordrades hela hans själsstyrka och sjeltbeherskning, för att ej dusa under för frestelsen att säga henne huru nödvändig hon var för hans lifs lycka.

Han såg henne på väg att blekna bort, då han en dag helt plötsligt fick höra att hon, på sin fars enträgna inrådan, gjort ett lysande parti och med sin make, en högt uppsatt embetsman, bosatt sig högt uppe i Norrland.

Nu blef lifvet honom mer tomt och tungt än någonsin förut och all hans ärelystnad försvann. Nu hade han ej mer något intresse af att vinna rikedom och erkännande, ära eller namn.

Framgången lockade honom ej mer, då han ej hade hopp att få dela den med den qvinna han älskat sen ungdomen.

Men det var kanske just därför som den nyckfulla lyckan äntligen kom. — Måhända ville hon ej sättas högre än hon i sjelfva verket var värd. —

Tidigt en morgon satt han på sitt rum försänkt i tankar. Framför honom låg ett påbörjad arbete: en novell, bestäld för en illustrerad veckotidning, der han brukade medarbeta. Men pennan nekade göra tjänst och tankarne ville ej tygla sig och lyda order.

Det var vår derute. — Den remsa himmel han såg öfver husgaflarne var hög och klarblå och hvita sommarmoln summo derpå. Solen hade nyss gått upp och satt österhimlen i rosig brand och vårens alla fåglar hade vaknat och stämde upp sin glada morgonsång.

Men diktarn kunde ej arbeta. — Han steg upp, grep hatt och käpp och skyndade ut.

Långt utom stadstullen, styrde han stegen och gick in i skogen, timrad af smäckra, hvitstammiga björkar med deras doftande, slöjliknande bladskrud och bruna, skrofliga, högresta tallar med väldiga, grönskande kronor.

Framför hans fötter var marken öfversållad af snöhvita anemoner på de friska, gröna tufvorna.

Allt stod här i knoppande födslostund: nytt sprudlande lif fans i hvarje rot, knopp och strå.

Här gick det att dikta, här fingo tankarne form, orden rytm.

Och så föddes hans bästa dikt, hans lifs storverk, hvilket skulle omgestalta hela hans framtid. —

På en mossig sten satt han derute i skogen och skref. I flygande hast föddes rad efter rad, sida efter sida, tills hela anteckningsboken var full. Då genomläste han det hela och reste sig upp. —

Han var som förvandlad. — De mörka ögonen blänkte af fröjd; på hans kinder brann ungdomens friska rodnad och den smärta gestalten tycktes växa.

Han höjde blicken mot vårhimlen och log, log med sammanknäppa händer och hviskade: Skapare, jag tackar dig för du gifvit mig makt att skapa! Åran är *din*, ej min!

Så gick han längre, djupare in i skogen. De gamla träden stodo här tätare med grenarne slingrande om hvarandra, busksnären voro här ogenomträngliga, men han bröt sig igenom med ungdomlig ifver och fröjd öfver att få kämpa sig fram och besegra svårigheter, hans rörelser voro snabba och spänstiga som en ung hjorts och först när solen stod lågt på himlen började han tänka på att anträda återvägen.

Utsvulten och förbi kom han inom stadsmuren, men han egnade föga tanke derpå. Han kände ett hopp och en fröjd som aldrig förr. —

Nu skall du lyckas, äntligen lyckas! — sjöng en mäktig stämma med jubel djupt inne i hans bröst.

Och han lyckades. —

Hans dikt, född en morgon i skogens stillhet, vann enastående framgång. Det var ett dramatiskt arbete i bunden form.

Så snart han utarbetat det sände han det till teatern, och teatern tog emot det med förtjusning.

Qvällen för dess uppförande var inne.

Djupt inkrupen i en loge satt han ensam och ostörd för att höra sin dikt lefvandegöras på scenen.

Först satt han likblek och kall, sen som i brinnande feber.

Hjeltinnans roll återgafs mästertligt, så ock de flesta andras. Det var sanningens eget språk, klädt i diktens sköna dragt, som fördes fram; det var stränga, omutliga allvarsord till den hjertlöse människoföraktaren, för hvilken ingen heder och dygd finnes till; det var härliga, upphöjda tankar, lutttrade i nöd och strid, som den bittert prövade kvinnan talade; det var ungdomens rena, poesimättade språk man också fick höra så t ungdomsglädjens friska, fulltoniga löjen, som genljödo derinne och hvilka funno ett tusenfaldigt eko i den fullsatta salongen.

Blommor och lager kastades in på scenen under det ett samfaldt rop på författaren skallade från parkett till galleri.

Men författaren smög sig bort, snabbt, tyst, ljudlöst och omöjlig att uppspåra.

Teaterdirektören, som kom för att hemta honom, fann blott en tom loge.

Ensam — som alltid ensam — nådde han sitt hem, eller rättare det, som för honom under årtionden fått utgöra surogat för ett hem: den låga, anspråkslösa lilla vindskupan, hvilken fått se så många förhoppningar blifvit grusade, så mycken lefnadslust hämmad och så många drömmar vordna till ett intet.

Men i afton kom han ej dit som den nedböjde och besegrade mannen. Det låg jubel i hans hjerta och lifslust och lycka glänste i hans öga.

Det är dock något stort och skönt att kunna tala till människorna så, att de gråta och le om hvartannat, så, att de gå ned och pejla hjertedjupen och ransaka sig sjelfva! — Det är dock härligt, att få tala ut allt hvad som legat och bränt och grott derinne i själen; det är djufligt och stor Guds gåfva att få dela med sig af de rika skatter man fått. Hans tankar hade legat derinne så stilla, så tysta, men starka, jättelikt starka, likt sådeskorpet under snöskorpan i nordens långa vinter. Men nu hade våren kommit och de hade brutit sig igenom. Dagmejan och vårsolen i förening hade smält isen och snön, kalen var borta ur jorden, nu vacker och mjuk, och fröet låg i väntansfull åtra efter att få slå rot, lefva, växa och bära frukt.

Dithän hade han nu kommit och det var med en ödmjuk och brinnande bön om frukt, mycken frukt, han somnade in den aftonen.

På morgonen då han vaknade och den gamla städerskan kom in med en mängd tidningar och bref, grep han efter dem med ett barns leende. Det var kort, lyckönkningar, beröm, bjudningar, vänskapsbetygelser och tacksägelse för hvad han gifvit dem i sitt diktverk, hvilket de tycktes höja till skyarne. På enahanda sätt gjorde tidningarne, men han log blott deråt och ett drag af trötthet drog öfver hans bleka, åldrade ansigte.

Det kommer så sent! — hviskade han. Jag är inte ung längre. Jag är så ensam om framgången! —

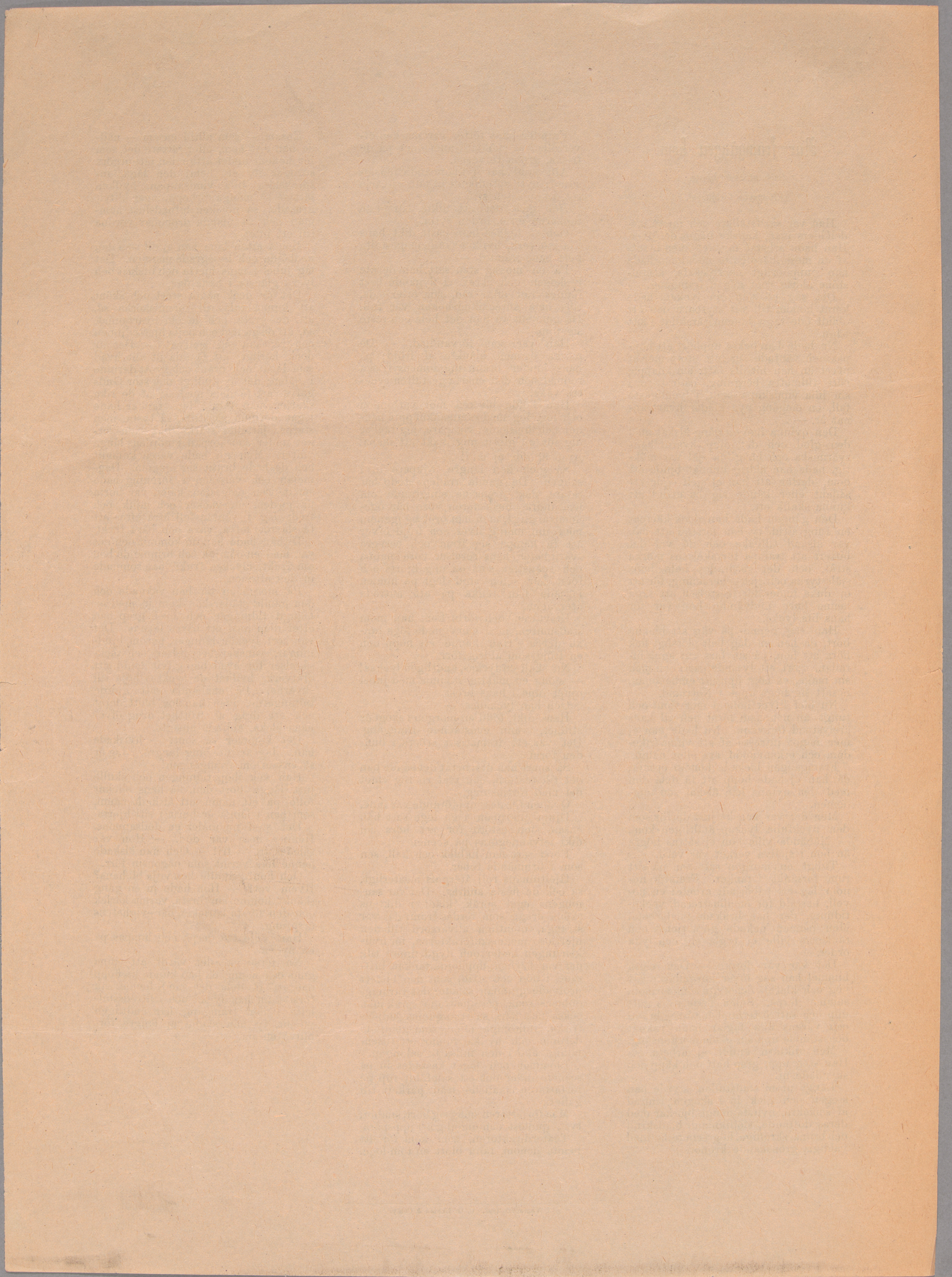
Han vek ihop tidningen och skulle just lägga bort den, då hans blickar föllo på ett namn, ett älskadt namn, som han i långa år burit i sitt hjerta.

Det stod nu under en dödsannons. Hennes man var död. — Hon var således fri — fri! — Och han älskade henne lika varmt som någonsin förr.

Och hon? Skulle hon vilja bli hans? Hvem vet? — Hon hade ju en gång skänkt honom sin första, varma kärlek och den första kärleken bär evighetens ursprung. —

Han ville tro derpå och hoppas på en ny vår.

Nu först var det värdt att vinna guld och namn, då han kunde ha hopp om att få dela det med henne; nu först fann han lycka och tillfredsställelse i den framgång han äntligen vunnit, ty han skulle ej längre förblifva ensam. —

Inches

1

2

3

4

5

6

7

8

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

